

НАПРЯМ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-295-4-27>

ПЛАНУВАННЯ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кожушко Ольга Вікторівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку та бізнес-консалтингу

Харківського національного економічного університету

імені Семена Кузнеця

У величині фінансових результатів безпосередньо віддзеркалюються технологія й організація виробництва, особливості діяльності суб'єкта господарювання. Тому зовнішніх і внутрішніх користувачів цікавить інформація про отримані фінансові результати. Одержання високих фінансових результатів є основною метою діяльності кожного господарюючого суб'єкта, тому аудит фінансових результатів є однією із основних складових діяльності суб'єкта господарювання.

Проблеми аудиту фінансових результатів становлять науковий інтерес вітчизняних вчених і дослідників. Серед них варто зазначити праці М. Т. Білухи, В. П. Бондаря, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валуєва, О. Д. Василика, Н. І. Дорош, М. В. Кужельного, Н. М. Малюги, О. А. Петрик, І. І. Пилипенка, О. Ю. Редька, В. С. Рудницького, Д. Є. Свідерського, В. О. Шевчука.

Однак не зважаючи на значні наукові доробки, які існують в сфері аудиту фінансових результатів діяльності підприємства, й досі залишаються невирішеними проблеми його теоретичного та методичного забезпечення, що й визначає актуальність обраної теми дослідження.

Мета роботи полягає у розробці рекомендацій щодо вдосконалення планування аудиту фінансових результатів діяльності підприємства.

В результаті проведеного дослідження визначено, що більшість провідних теоретиків, виділяє 4 етапи проведення експертизи [1–3]: організаційний, підготовчий; дослідний та результативний етап. Втім, слід зауважити, що на даний момент не існує єдиного оптимального підходу в плануванні аудиту. Тому автором пропонується методичний підхід до планування аудиту фінансових результатів підприємства, який базується на побудові сітьового графіку.

Беручи до уваги виділені вище етапи, автором складено таблицю, що містить характеристики робіт, включених до сітьового графіку аудиту фінансових результатів, наведену в додатку в табл. 1.

Характеристика робіт, включених до сітьового графіку аудиту фінансових результатів діяльності підприємства

Номер шляху	Найменування роботи	Характеристика інформації та документів, які підлягають аудиту	Етап аудиту
1	2	3	4
1.1	Вивчення діяльності суб'єкта господарювання, його засновницьких документів	Ознайомлення зі статутом підприємства, ліцензіями за видами діяльності, структурою підприємства. Накази, розпорядження, службові записки, протоколи засідань, зборів засновників, штатний розпис, інші документи.	Організаційний
1.2	Облікова політика підприємства	Перевірка робочих документів в методологічних, технічних та організаційних аспектах облікової політики підприємства.	Організаційний
2.1	Формування аудиторської групи	-	Підготовчий
3.1	Складання програми проведення аудиту	Визначення в ній етапи проведення аудиту та перелік робіт, що виконуватимуться протягом його проведення	Дослідний
3.2	Аудиторська перевірка основних засобів та нематеріальних активів, аналітичний та синтетичний облік основних засобів	Нарахування зносу майна, переоцінка основних засобів, реалізація та вибуття основних засобів, облік капітальних вкладень в основні засоби, облік оренди основних засобів, облік віднесення затрат на ремонт, облік надходження та створення нематеріальних активів, облік амортизації нематеріальних активів, облік вибуття і реалізації нематеріальних активів, розрахунки по оподаткуванню в операціях із нематеріальними активами.	Дослідний
3.3	Аудиторська перевірка виробничих запасів, аналітичний облік руху нематеріальних цінностей на складах підприємства	Списання матеріальних цінностей на витрати виробництва, списання нестач, втрат і розкрадань матеріальних цінностей, облік малоцінних та швидкозношуваних предметів, зведений облік матеріальних цінностей, аналіз використання матеріальних ресурсів.	Дослідний
3.4	Аудиторська перевірка розрахунків з оплати праці	Облік чисельності працюючих, робочого часу працівників, нарахувань заробітної плати працівникам-відрядникам. Аналітичний облік оплати праці працівників, облік утримань. Синтетичний облік розрахунків з оплати праці, розрахунки по нарахування платежів до бюджету та позабюджетні фонди.	Дослідний

Продовження Таблиці 1

1	2	3	4
3.5	Аудиторська перевірка витрат на виробництво	Виявлення та розподіл прямих затрат, облік і розподіл непрямих витрат, витрат у виробництво, незавершеного виробництва, зведений облік затрат на виробництво, калькулювання собівартості продукції.	Дослідний
3.6	Аудиторська перевірка готової продукції, товарів і їх реалізація	Облік випуску та руху готової продукції на складах, відвантаженої і реалізованої продукції, облік комерційних витрат.	Дослідний
3.7	Аудиторська перевірка грошових коштів	Облік касових операцій, операцій із поточного рахунка, із валютного рахунка, короткострокових фінансових вкладень, інших операцій із грошовими коштами.	Дослідний
3.8	Аудиторська перевірка розрахунків	Розрахунки з постачальниками і підрядниками, з покупцями і замовниками, з бюджетом, з позабюджетними фондами, із соціального страхування, з підзвітними особами, з персоналом по інших операціях, з різними дебіторами та кредиторами, із засновниками, зі спільною діяльністю.	Дослідний
3.9	Аудиторська перевірка та аналіз фінансових результатів і використання прибутку	Облік доходів, фінансових результатів, використання прибутку, оціночні резерви, доходи майбутніх періодів	Дослідний
3.10	Аудиторська перевірка капіталу та резервів	Облік статутного капіталу, резервного капіталу, додаткового капіталу, нерозподіленого прибутку (непокритего збитку).	Дослідний
3.11	Аудиторська перевірка кредитів та фінансування	Облік кредитів банків, інших позик, цільового фінансування та надходжень.	Дослідний
3.12	Аудиторська перевірка обліку позабалансових рахунків	Облік товарів, прийнятих на комісію, заборгованості неплатоспроможних дебіторів, інших операцій по позабалансових рахунках	Дослідний
4.1	Узагальнення результатів аудиторської перевірки	Підготовка та надання письмової інформації замовнику за результатами проведеного аудиту; погодження результатів аудиту із замовником; складання аудиторського звіту і висновку.	Результативний
4.2	Передача висновку підприємству на якому проводився аудит та його оцінка	-	Результативний

На основі даних стосовно робіт, представлених в табл. 1, автором розраховано час, необхідний для виконання кожного виду роботи. За допомогою табл. 2 слід визначити напругу в сітьовому графіку.

Таблиця 2

Встановлення напруги у сітьовому графіку планування аудиту фінансових результатів

Номер шляху	Роботи, що утворюють послідовні шляхи	Необхідний час, дні
1	(1.2 – 2.1); (2.1 – 3.1); (3.1 – 3.2); (3.2 – 3.3); (3.3 – 3.4); (3.4 – 3.9); (3.9 – 3.12); (3.12 – 4.1); (4.1 – 4.2)	23
2	(1.2 – 2.1); (2.1 – 3.1); (3.1 – 3.2); (3.2 – 3.3); (3.3 – 3.6); (3.6 – 3.8); (3.8 – 3.12); (3.12 – 4.1); (4.1 – 4.2)	22
3	(1.2 – 2.1); (2.1 – 3.1); (3.1 – 3.2); (3.2 – 3.3); (3.3 – 3.8); (3.8 – 3.10); (3.10 – 3.12); (3.12 – 4.1); (4.1 – 4.2)	23

Таким чином, для проведення комплексного аудиту фінансових результатів аудиторською групою знадобиться 23 робочі дні.

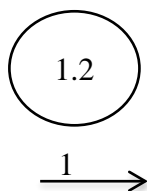
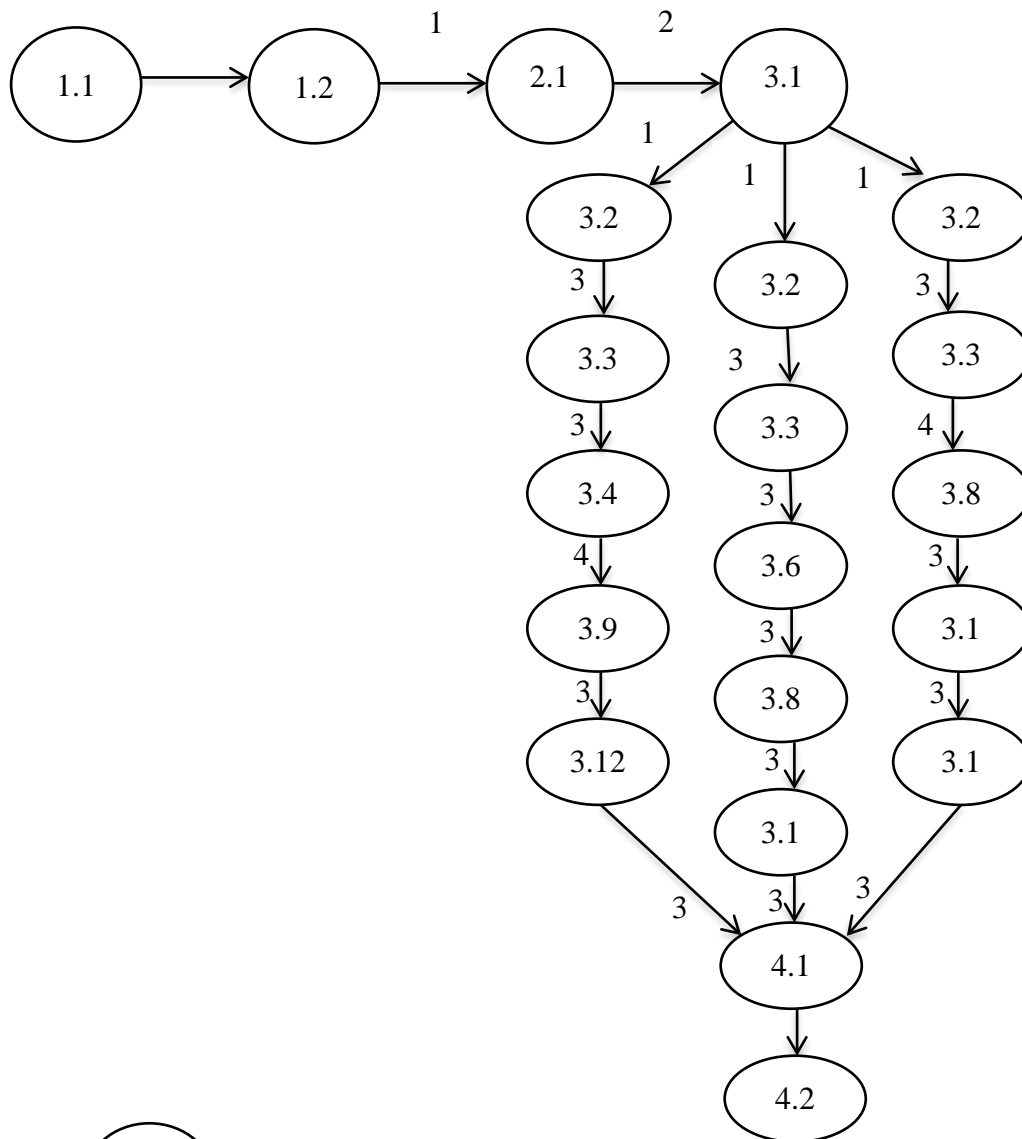
Спираючись на вищесказане, був отриманий строк проведення аудиту фінансових результатів, який не виходить за межі 3-х календарних місяців. Так, на основі визначеного часу, необхідного для виконання процедур аудиту, можна скласти сітьовий графік планування та проведення аудиту фінансових результатів підприємства (рис. 1).

З отриманих даних видно, що група, яка проводитиме аудит фінансових результатів діяльності підприємства, зосередить свою роботу на трьох основних напрямках, а саме:

- 1) на перевірці правильності оформлення первинних документів по розділам або видам робіт, їх достовірність і законність;
- 2) на перевірку фінансових результатів і використання прибутку;
- 3) на аналіз показників фінансових результатів, що містяться у фінансовій звітності.

Виходячи з даних, зображених на рис. 1, слід зазначити, що для проведення подібного комплексного аудиту фінансових результатів, в ході якої дослідження буде проводитися за трьома основними напрямками, необхідно затратити 23 робочі дні. Тобто, подібний аудит проводитиметься декількома аудиторами не більше, аніж впродовж одного календарного місяця.

Варто зазначити, якщо правильно управляти і постійно контролювати аудиторський процес, тоді можлива мінімізація витрат часу на проведення перевірки. Це в свою чергу призведе до прискорення часу та оперативності проведення аудиту на конкретному об'єкті, підвищить його ефективність, призведе до економії фонду робочого часу аудитора та дозволить контролювати ще більше підприємств.

- подія згідно з програмою проведення аудиту
- послідовність та необхідний час (в днях) для виконання завдання згідно програми аудиту

Рис. 1. Сітьовий графік планування та проведення аудиту фінансових результатів діяльності підприємства

Джерело: розроблено автором

Отже, слід зазначити, що застосування методів сітьового планування для проведення аудиту фінансових результатів діяльності підприємства дає змогу управляти аудиторським процесом у оптимальні строки, та має наукову достовірність результатів аудиту. Тому сітьовий графік, наведений автором, здатний оптимізувати строки виконання аудиту фінансових результатів діяльності та підвищити якість контролю.

Список використаних джерел:

1. Бондар В. П. Концепція розвитку аудиту в Україні: теорія, методологія, організація : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2008. 456 с.
2. Бутинець Ф. Ф., Малюга Н. М., Петренко Н. І. Аудит: стан та тенденції розвитку в Україні та світі : монографія / за ред. Ф. Ф. Бутиця. Житомир : ЖДТУ, 2004. 564 с.
3. Гончарук Я. А., Рудницький В. С. Аудит : навч. Посібник. 3-тє вид., переробл. та доп. Київ : Знання, 2007. 443 с.